

Του Θανάση Πολυμένη

Με μια εξαιρετικά επίσημη τελετή, πραγματοποιήθηκε αργά το απόγευμα της Πέμπτης 7 Σεπτεμβρίου 2023, η ονοματοδοσία οδού στην πόλη της Δράμας, με το όνομα «Οδός Φιλελλήνων Σπήρερ – Filellinon Spierer».

Η ονοματοδοσία έγινε προς τιμήν της οικογένειας Σπήρερ, Ελβετών με εβραϊκές ρίζες, των οποίων ο παππούς είχε στη Δράμα τις γνωστές καπναποθήκες Σπήρερ, στην περιοχή της Αγίας Βαρβάρας. Η γνωστή καπναποθήκη σήμερα έχει μετατραπεί σε ξενοδοχείο, το γνωστό μας «Hydrama Grand Hotel».

Οι απόγονοι της οικογένειας Σπήρερ βρέθηκαν στη Δράμα για δεύτερη φορά, μετά από τον Οκτώβριο του 2022 που είχαν έρθει για πρώτη φορά και είχαν τιμηθεί σε ειδική εκδήλωση, που είχε γίνει από το Επιμελητήριο Δράμας.

Στο μεταξύ, το Σωματείο Φίλων Αρχαιολογικού Μουσείου Δράμας, μέσω της προέδρου του κας Χατζηδημητρίου, είχε καταθέσει αίτημα στο Δημοτικό Συμβούλιο Δράμας να δοθεί το όνομα της οικογένειας σε οδό της πόλης και συγκεκριμένα, στο σημείο μπροστά από την καπναποθήκη, στο δρομάκι.

Η ταμπέλα με την ονομασία «Οδός Φιλελλήνων Σπήρερ», τοποθετήθηκε μπροστά από τον πολιτιστικό χώρο της ΑΜΚΕ ΚΥΚΛΩΨ, στο Μαρμάρινο Σπίτι, καθώς και στο σημείο μπροστά από το «Νησάκι» και στο δρομάκι προς το αίθριο των γραφείων του Φεστιβάλ (στην πίσω πλευρά) και προς το σημερινό ξενοδοχείο την παλιά καπναποθήκη.

Τα μέλη της οικογένειας Σπήρερ, που βρέθηκαν στη Δράμα για δεύτερη φορά, είναι οι κ.κ. Τσάρλς (Κάρολος) Σπήρερ, Ντανιέλ Χάλπεριν (εγγονός του Λέον Σπήρερ), ο κ. Εμίλ Σπήρερ, ο κ. Πιερ Σπήρερ, ο μεγαλύτερος εγγονός του Κάρολου (του παππού) και ο μόνος που είχε προλάβει και τον γνώρισε ως παιδί.

Την κεντρική ομιλία εκφώνησε ο δήμαρχος Δράμας κ. Μαμσάκος, ενώ χαιρετισμό απηύθυνε επίσης και ο αναπληρωτής του πρόεδρος της Ελβετίας στην Ελλάδα κ. Μαρκ Μπρουσέ. Χαιρετισμό εκ μέρους της οικογένειας απηύθυνε ο κ. Εμίλ Σπήρερ, ενώ στην τελετή παραβρέθηκαν, ο βουλευτής Δράμας του ΠΑΣΟΚ κ. Νικολαΐδης, ο πρόεδρος του Επιμελητηρίου Δράμας κ. Γεωργιάδης, η πρόεδρος του Σωματείου Φίλων Μουσείου Δράμας κα Χατζηδημητρίου, ο εκπρόσωπος του ΚΙΣΕ Λέον Σαλιτέλ, αντιδήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι και άλλοι.

Αηλώσεις της οικογένειας Σπήρερ στον «Π.Τ.»

Σε δηλώσεις τους στον «Π.Τ.», τα μέλη της οικογένειας Σπήρερ, εξέφρασαν τη συγκίνησή τους για την τελετή ονοματοδοσίας, ενώ σημείωσαν σχετικά: «Είμαστε πολύ συγκινημένοι, που η δράση του παππού μας θεωρήθηκε πολύ σημαντική για την τοπική κοινωνία. Αισθανόμαστε πάρα πολύ κοντά στους δημότες της κοινωνίας της Δράμας και ειδικά στην Ελλάδα».

Όσον αφορά την τελετή ονοματοδοσίας, τόνισαν ότι «είναι μια πολύ μεγάλη τιμή για την οικογένειά μας. Όπως ίσως γνωρίζετε η ιστορία της οικογένειας μας δεν ήταν γνωστή ούτε σ' εμάς τους ίδιους και είναι κάτι που πρόσφατα ανακαλύψαμε κι εμείς. Αξιολογούμε τη δράση της οικογένειάς μας τόσο σημαντική, μιας και μετά από 100 χρόνια, οι κάτοικοι της Δράμας μας τιμούν ιδιαίτερα».

Σημείωσαν ακόμα ότι, δεν γνώριζαν τι είχε συμβεί στη Δράμα κατά τη διάρκεια της Βουλγαρικής Κατοχής «και χάρη στη δουλειά της κας Χατζηδημητρίου, δουλέψαμε όλοι μαζί, για να ανασυνθέσουμε την ιστορία της οικογένειάς μας και αισθανόμαστε ευγνώμονες για την τιμή που μας γίνεται από την πόλη της Δράμας».

Σε ερώτηση αν σκέφτονται να ξαναβρεθούν μελλοντικά στη Δράμα και αν έχουν αποκτήσει ένα ισχυρότερο κίνητρο γι' αυτό, απάντησαν θετικά λέγοντας ότι «με τον καιρό και σιγά-σιγά η Δράμα γίνεται η πόλη μας. Πριν δύο χρόνια δεν ξέραμε το όνομα της Δράμας και πλέον έχουμε ήδη βρεθεί για δεύτερη φορά σε λιγότερο από χρόνο».

Θεωρούν επίσης ότι είναι σημαντικό «όταν η ιστορία που γίνεται γνωστή, λειτουργεί ως κοινωνικό πρότυπο».

Στο σημείο αυτό, οφείλουμε να ευχαριστήσουμε την κ. Σοφία Γεωργιάδου, Δρ. Αρχαιολόγο Δράμας, η οποία μας βοήθησε στη μετάφραση, ενώ είχε αναλάβει και την επίσημη μετάφραση των ομιλιών και χαιρετισμών.

Μέρος της ομιλίας του Εμίλ Σπήρερ

Εκ μέρους της οικογένειας Σπήρερ, μια σύντομη ομιλία για την ιστορία της οικογένειάς του, εκφώνησε ο κ. Εμίλ Σπήρερ. Αρχικά αναφέρθηκε στην οικογένεια και την ιστορία τους. Η οικογένεια ξεκινάει με τον Sigismund Spierer, το 17ο παιδί μιας φτωχής εβραϊκής οικογένειας σε ένα χωριό νοτιοδυτικά της σημερινής Ουγγαρίας. Άφησε την οικογένειά του στα 16 του χρόνια για να σπουδάσει. Σπούδασε οφθαλμίατρος στη Γενεύη, όπου γνώρισε τη γυναίκα του, τη Γκόλντα, την οποία παντρεύτηκε το 1882. Το νεαρό ζευγάρι μετανάστευσε στη Σμύρνη για να φροντίσει τους απόρους. Η οικογένεια ζει σεμνά. Θα αποκτήσουν 5 παιδιά: τον Charles, τη Marguerite, τον Hermann, τον Léon και τον Émile. Μερικά χρόνια μετά, κατά τη διάρκεια της Βουλγαρικής Κατοχής το 1916, ο Charles, ο μεγαλύτερος αδερφός, ήταν 33 ετών. Μένει εδώ, στη Δράμα, στο Μαρμάρινο Σπίτι. Εκδιώχθηκε από τους Βούλγαρους και πήγε να ζήσει στην Καβάλα, από όπου ταξίδεψε σε όλη την περιοχή.

Τα όσα υπέφεραν κατά τη διάρκεια της κατοχής είναι τρομερά. Θυμηθείτε τις ιστορίες των παππούδων σας: Η σκληρότητα της ζωής και η φτώχεια. Ακραία πείνα με ανθρώπους να πεθαίνουν στους δρόμους. Η κατάχρηση εξουσίας από τους κατακτητές με: δολοφονίες αμάχων, βιασμούς, απελάσεις, συλλήψεις και εξαφανίσεις. Οικογένειες που διαλύονται από το

πένθος, το άγχος και την αβεβαιότητα για το μέλλον.

Έτσι λοιπόν, ο Charles με απaráμιλλο σθένος αναλαμβάνει δράση για να βοηθήσει τους πληθυσμούς. Έτσι αυτός, οργανώνει την προμήθεια τροφίμων, συντηρεί συσσίτια απόρων, διαπραγματεύεται με τον κατακτητή την απελευθέρωση των κρατουμένων, συνεισφέρει σε λύτρα ομήρων, και πληρώνει συντάξεις σε οικογένειες θυμάτων και ορφανών.

Το Ελληνικό Έθνος τίμησε τον Charles πολλές φορές μεταξύ των πολέμων. Είχε σώσει χιλιάδες ανθρώπινες ζωές, ωστόσο ο ακριβής αριθμός τους δεν είναι δυνατόν να υπολογιστεί.

Όπως επισημαίνει ο κ. Εμίλ «Ο Charles δε μας είχε διηγηθεί ποτέ τίποτα. Και, για να πούμε την αλήθεια, η οικογένειά μας δεν γνώριζε τίποτα από αυτά τα γεγονότα μέχρι που η ιστορικός Δήμητρα Χατζηδημητρίου, η οποία είναι σήμερα μαζί μας, έφερε στο φως αυτή την ανθρωπιστική δράση και οργάνωσε σε συνεργασία με τον Δήμο Καβάλας μια εκδήλωση μνήμης για τα εκατό χρόνια του, το 2017. Ο Charles δε μας είπε ποτέ τίποτα για όλα αυτά, αλλά, από τον Δεκέμβριο του 1916 έως τον Δεκέμβριο του 1917, έγραψε ένα φιλοσοφικό δοκίμιο, του οποίου το χειρόγραφο βρήκα. Ο Charles ολοκληρώνει το δοκίμιό του προτείνοντας μια 11η εντολή που θέλει να προσθέσει στις δέκα της Βίβλου: «Να αγαπήσετε τις επόμενες γενιές και να δώσετε τον εαυτό σας όσο ζείτε για την ευτυχία τους». Ένα πραγματικό μάθημα ανθρωπιάς!».

Πηγή: ιστοσελίδα [Πρωϊνός Τύπος, 11.9.2023](#)